

**A Kúria
mint felülvizsgálati bíróság
ítélete**

Az ügy száma: Mfv.II.10.779/2016/3.

A tanács tagjai: Dr. Stark Marianna a tanács elnöke
Szolnokiné dr. Csernay Krisztina előadó bíró
Sipőczné dr. Tánczos Rita bíró

A felperes:

A felperes képviselője: jogtanácsos

Az alperes: Rendőr-főkapitányság

Az alperes képviselője: jogi főelőadó

A per tárgya: elmaradt illetmény megfizetése

A felülvizsgálati kérelmet benyújtó fél: alperes

A felülvizsgálni kért jogerős határozat:

Kecskeméti Törvényszék 3.Mf.20.911/2016/4.

Az elsőfokú bíróság határozata:

Kecskeméti Közigazgatási és Munkaügyi Bíróság 3.M.431/2015/7.

Rendelkező rész

A Kúria a Kecskeméti Törvényszék 3.Mf.20.911/2016/4. számú ítéletét abban a részében, amelyben az elsőfokú bíróság ítéletét részben megváltoztatva az alperest terhelő marasztalás összegét 279.700 (kettőszázhetvenkilencezer-hétszáz) forintról 192.100 (százkilencvenkettőezer-egyszáz) forintra és ezen összeg kamataira leszállította hatályon kívül helyezi, a Kecskeméti Közigazgatási és Munkaügyi Bíróság 3.M.431/2015/7. számú ítéletét megváltoztatja és az alperest terhelő marasztalás összegét 219.700 forintra és ezen összeg 2013. október 15-től a kifizetésig járó késedelmi kamatára leszállítja. Ezt meghaladóan a jogerős ítéletet hatályában fenntartja.

Kötelezi az alperest, hogy tizenöt nap alatt fizessen meg a felperesnek 10.000 (tízezer) forint felülvizsgálati eljárási költséget.

A felülvizsgálati eljárásban felmerült 50.000 (ötvenezer) forint felülvizsgálati eljárási illetéket az állam viseli.

Az ítélet ellen felülvizsgálatnak nincs helye.

Indokolás

Tényállás

- [1] A felülvizsgálati eljárásban irányadó tényállás szerint a felperes 2006. július 10-étől állt közalkalmazotti jogviszonyban az alperesnél ügyviteli alkalmazott munkakörben. 2013. január 1-től az alperes a felperes illetményét a D fizetési osztály 9. fizetési fokozata alapján állapította meg, ekként a garantált illetményének összege 96.800 forint, garantált bérminimumra kiegészítése 5900 forint, munkáltatói döntésen alapuló illetményrésze 11.300 forint, összilletménye 114.000 forint volt. 2014. január 1-jétől a felperes garantált illetménye változatlanul 96.800 forint volt, garantált bérminimumra kiegészítése azonban 9900 forintra módosult, így a 11.300 forint munkáltatói döntésen alapuló illetményrész mellett összilletménye 118.000 forint lett. 2015. január 1-től a K. Rendőrkapitányság vezetője a ... számú határozatával a felperest D fizetési osztály 10. fizetési fokozatába sorolta át, garantált illetményét 99.700 forintban, a garantált bérminimumra történő kiegészítését 22.300 forintban, a garantált illetményen felüli munkáltatói döntésen alapuló illetményrész összegét 5000 forintban határozta meg, ekként a felperes 127.000 forint összilletményben részesült.

A felperesek keresete és az alperes ellenkérelme

- [2] A felperes a keresetében 2013. augusztus 1-től 2015. december 31-ig 279.700 forint elmaradt illetmény és ezen összeg kamatainak megfizetésére kérte kötelezni az alperest. Álláspontja szerint a garantált illetményének 2013. augusztus 1-jétől a közalkalmazottak jogállásáról szóló 1992. évi XXXIII. törvény (a továbbiakban Kjt.) 66. § (9) bekezdése alapján el kellett érnie a garantált bérminimum összegét, azonban az 2013. augusztus 1-jétől 2014. december 31-éig havi 11.300 forinttal alacsonyabb összegben került meghatározásra. Elismerte, hogy a garantált illetményének összege 2015-ben már elérte a garantált bérminimum összegét, azonban ezen időponttól - előresorolására tekintettel - jogosult volt a Kollektív Szerződés 19.3. pontja szerint további havi 5000 forintra. Álláspontja szerint a 2015. évi illetménye nem érte el a 2014. évre jogszerűen járó illetményének összegét, ezért erre tekintettel további havi 2300 forint, összesen havi 7300 forint illetménykülönbözet megfizetését kérte.
- [3] Az alperes a kereset elutasítását kérte. Előadta, hogy a felperes illetménye a perbeli időszakban elérte a garantált bérminimum összegét, 2015-ben azt meg is haladta. Érvelése szerint 2013-2014-ben a munkáltatói döntés alapján egészítette ki a felperes illetményét a garantált bérminimumra, így a felperes munkáltatói döntésen alapuló résszel együtt számított teljes illetménye elérte a garantált bérminimum összegét. Hivatkozott arra is, hogy a munkáltatói döntésen alapuló illetményrész akkor csökkenthető vagy

vonható meg, ha az nem jár a kinevezés szerinti illetmény csökkentésével, azonban a munkáltató mérlegelési jogkörébe tartozó illetményrész csökkentése, annak átcsoportosítása ennek figyelembevételével jogszerű. A Kollektív Szerződés 19.3. pontjával kapcsolatban egy kúriai döntésre utalással arra hivatkozott, hogy annak a kötelező illetményemelésre vonatkozó rendelkezése jogszabályba ütközik, ezért semmis.

Az első- és másodfokú ítélet

- [4] A Kecskeméti Közigazgatási és Munkaügyi Bíróság a 3.M.431/2015/7. számú ítéletével kötelezte az alperest 279.700 forint és ezen összeg kamatainak, valamint perköltség megfizetésére. Ítéletének indokolásában a Kjt. 66. § (1) bekezdése, valamint (6)-(10) bekezdése alapján megalapozottnak találta a felperes keresetét. Megállapította, hogy a Kjt. 66. § (9) bekezdése szerint 2013. augusztus 1-től a közalkalmazott garantált illetményének el kellett érnie a garantált bérminimum összegét. Az alperes ezzel szemben 2013-ban a felperes garantált illetményét 102.700 forintban, míg 2014-ben 106.700 forintban állapította meg, amely ezen időszakban 11.300 forinttal kisebb összegű volt a garantált bérminimumnál. Erre tekintettel megállapította, hogy a felperest 2013. augusztus 1-től 2014. december 31-éig havi 11.300 forint illetménykülönbözet illeti meg.
- [5] Az elsőfokú bíróság a 2015. évi illetmény vonatkozásában megállapította, hogy a felperes garantált illetménye ezen időponttól elérte a jogszabályban rögzített havi 122.000 forintot. Kifejtette, hogy a bírói gyakorlat szerint a munkáltatói döntésen alapuló illetményrész egyoldalúan módosítható, de csak abban az esetben, ha az nem jár az összilletmény csökkenésével. Minthogy a felperes 2014. évre jogszerűen megállapított illetményének összege 129.300 forint lett volna és ehelyett az alperes ténylegesen 127.000 forintot fizetett a részére, jogszerűen igényt tarthatott a havi 2300 forint illetménykülönbözetre.
- [6] A közigazgatási és munkaügyi bíróság megállapította, hogy az alperesi Kollektív Szerződés 19.3. pontjában foglalt, az előresorolás alkalmával juttatott, a mindenkori pótlékalap 25 %-ának megfelelő illetményemelésről szóló rendelkezés nem ütközik jogszabályba. Álláspontja szerint a Kjt. 13. §-a csak a Kjt. 66. §-a vonatkozásában nem enged eltérést, ez azonban a munkáltatói döntésen alapuló illetményrész összegét nem érinti. E körben az alperes rendelkezhetett a többletjuttatásról, ezért a felperest előresorolására tekintettel 2015. január 1-jétől a Kollektív Szerződés rendelkezése alapján havi 5000 forintos illetménykülönbözet is megilleti.
- [7] Az alperes fellebbezése alapján eljáró Kecskeméti Törvényszék a 3.Mf.20.911/2016/4. számú ítéletével az elsőfokú bíróság ítéletét részben megváltoztatta és az alperes által a felperes részére fizetendő 279.700 forintot 192.100 forintra és ezen összeg után 2014. április 15-étől járó késedelmi kamatára leszállította,

egyebekben az elsőfokú bíróság ítéletét helybenhagyta. A törvényszék egyetértett az elsőfokú bíróság azon jogi álláspontjával, hogy a felperest 2013. augusztus 1-től 2014. december 31-éig mindösszesen 192.100 forint illetménykülönbözet illeti meg, miután garantált illetményének összege nem érte el a Kjt. 66. § (9) bekezdése szerinti garantált bérminimum összegét. Megállapította, hogy a perben nem merült fel adat arra, hogy a munkáltató a besorolás szerinti garantált illetményrészen, illetve bérkiegészítésen kívül a munkáltatói döntésen alapuló illetményrész vonatkozásában az ezen a jogcímen fizetett illetményrészből a bérkiegészítés összegére átcsoportosított volna.

- [8] A törvényszék ugyanakkor nem osztotta az elsőfokú bíróságnak a 2015. évre vonatkozó illetménykülönbözet megfizetésére kötelező rendelkezésével kapcsolatban kifejtett álláspontját. A Kúria Mfv.II.10.460/2015/10. számú eseti döntése alapján rámutatott arra, hogy nincs akadálya a munkáltatói döntésen alapuló illetményrész összege átcsoportosításának vagy teljes megvonásának sem, ha ezáltal a közalkalmazott illetménye összességében nem csökken. Megállapította, hogy a felperes illetménye 2015. januártól 122.000 forint garantált illetményből, továbbá a KSZ 19.3. pontja szerinti 5000 forintos munkáltatói döntésen alapuló illetményrészből állt, vagyis illetménye a 2014. évi illetményéhez képest nem csökkent. Az elsőfokú bíróság álláspontjával szemben rámutatott arra is, hogy 2015. január 1-jétől az alperes biztosította a felperes számára a Kollektív Szerződés szerinti 5000 forintot, ezért ez okból sem alapíthatott igényt a felperes a kollektív szerződési rendelkezésre. Nem osztotta továbbá a törvényszék az elsőfokú bíróság azon jogi álláspontját sem, hogy a Kollektív Szerződés 19.3. pontjának semmissége ne lett volna megállapítható. A Kúria Mfv.II.10.460/2015/10. számú határozatára utalva megállapította, hogy jogszabályba ütközik, ezért semmis a Kollektív Szerződés azon rendelkezése, amely előírja, hogy a háromévenkénti kötelező magasabb fizetési fokozatba történő előresoroláskor az illetménytábla szerint számított garantált illetményre történő ráállást követően automatikusan kötelező a Kjt. 66. § (7) és (8) bekezdése szerinti feltételek megvalósulásától független emelés. A Kollektív Szerződés ezen rendelkezése tehát jogszabályba ütközik, ezért semmis. Mindezek alapján a felperest 2015. évre vonatkozóan illetménykülönbözet nem illette meg.

A felülvizsgálati kérelem és ellenkérelem

- [9] A felperes a felülvizsgálati kérelmében a jogerős ítélet „felülvizsgálatát” és azt kérte, hogy a Kúria kötelezze az alperest 2015.január 1-től 2015. december 31-éig számítottan további havi 2300 forint, összesen 27.600 forint illetménykülönbözet és ezen összeg kamatainak megfizetésére. Álláspontja szerint a 2015. január 1-től járó illetménykülönbözet vonatkozásában abból kellett kiindulni, hogy a felperes 2014-ben garantált illetményként 118.000 forint, munkáltatói döntésen alapuló illetményrészként 11.300

forint, ekként összilletményként 129.300 forint illetve volna meg, amelynek összege 2015.január 1-jétől sem csökkenthetett. A 2015-től részére fizetett 127.000 forintos összilletmény azonban havi 2300 forint illetménykülönbözetet eredményezett. A munkáltató ugyan a mérlegelési jogkörébe tartozó illetményrészt egyoldalú intézkedéssel csökkentheti vagy megvonhatja, de csak akkor, ha a közalkalmazott illetménye összességében nem csökken. Az illetmény csökkentésére csak a Kjt. 24. § (2) bekezdése szerint alkalmazandó, a munka törvénykönyvéről szóló 2012. évi I. törvény (a továbbiakban: Mt.) 58. §-a alapján közös megegyezéssel lett volna lehetőség. Mindezekre figyelemmel a másodfokú bíróság tévedett, amikor a 2015. január 1-jétől történő illetmény megállapítást jogszerűnek ítélte.

- [10] A felperes előadta, hogy a felülvizsgálati kérelme nem terjed ki a 2015. január 1-től a Kollektív Szerződésen alapuló havi 5000 forint illetménykülönbözetre.

A Kúria döntése és annak jogi indokai

- [11] A felülvizsgálati kérelem megalapozott.
- [12] A Pp. 275. § (2) bekezdése szerint a Kúria a jogerős határozatot csak a felülvizsgálati kérelem és a csatlakozó felülvizsgálati kérelem keretei között vizsgálhatja felül. A felperes felülvizsgálati kérelme kizárólag a 2015. január 1-től december 31-ig számított havi 2300 forint, összesen 27.600 forint illetménykülönbözet megfizetésére irányult, az alperes pedig csatlakozó felülvizsgálati kérelmet nem terjesztett elő. Mindebből következően a felülvizsgálati eljárás tárgyát kizárólag a 2015. január 1-től december 31-ig járó illetménykülönbözet képezte, és annak nem volt tárgya az elsőfokú eljárásban előterjesztett, a Kollektív Szerződés rendelkezésén alapuló havi 5000 forint illetménykülönbözet, továbbá 2013. és 2014. évre megítélt illetménykülönbözet sem.
- [13] Az eljáró bíróságok egyezően állapították meg, hogy a felperes 2014. évre jogszerűen megállapított összilletménye 129.300 forint lett volna, amely a 2014. évre irányadó 118.000 forint garantált illetményből és 11.300 forint munkáltatói döntésen alapuló illetményrészből állt. Ugyanakkor a törvényszék a jogerős ítéletében a 2015. évre járó illetmény megállapításánál nem a jogszerűen számított, hanem a 2014-ben ténylegesen kifizetett illetmény összegét vette alapul, ekként a felperes további illetménykülönbözet iránti igényét elutasította. Az elsőfokú bíróság álláspontjával egyezően az alperes 2015. évben ugyan jogszerűen megtehetette, hogy intézkedik arról, hogy a felperes jogszabály alapján emelkedett garantált illetményét a munkáltatói döntésen alapuló illetményrész összegét csökkentve egészítse ki, azonban ezt jogszerűen csak az addigi illetmény összegének csökkentése nélkül tehetné volna meg. Ez az elv akkor is irányadó, hogyha az illetmény helyes összege utóbb a perben került megállapításra. Ez esetben a felperest olyan helyzetbe kell hozni,

mintha az alperes a 2014. évi illetményét helyesen állapította volna meg.

- [14] Nem volt vitatott, hogy a felperes garantált illetménye 2015. január 1-jétől a garantált bérminimum összegének (122.000 forint) figyelembevételével került kiegészítésre, amelyre az alperes a 2015. január 1-jétől hatályos intézkedésében a munkáltatói döntésen alapuló összegből csoportosított át összeget. A munkáltatói döntésen alapuló illetményrész összegének csökkentésére és megvonására lehetősége volt a munkáltatónak, azonban ez nem járhatott az összilletmény tényleges csökkentésével. Mivel a perbeli esetben a felperes jogszerűen megállapított 2014. évi illetménye 129.300 forint lett volna, a 2015. évre fizetett havi 127.000 forint illetmény havi 2300 forinttal kisebb összegű volt, ezért a felperes felülvizsgálati kérelmében igényelt illetménykülönbözetre jogosult.
- [15] Mindezekre tekintettel a Kúria a Pp. 275. § (4) bekezdése alapján a jogerős ítélet azon rendelkezését, amelyben az elsőfokú bíróság ítéletét megváltoztatva az alperest terhelő marasztalás összegét leszállította, hatályon kívül helyezte, az elsőfokú bíróság ítéletét megváltoztatta és az alperest terhelő marasztalás összegét 219.700 forintra, és ezen összeg kamatára leszállította. Ezt meghaladóan a jogerős ítéletet nem érintette.

Záró rész

- [16] A Kúria a Pp. 78. § (1) bekezdése alapján kötelezte a pervesztes alperest a felperes felülvizsgálati eljárási költségének megfizetésére, míg a felülvizsgálati eljárás illetékét az alperest megillető személyes illetékmentességre tekintettel a 6/1986.(VI.26.) IM rendelet 14. §-a alapján az állam viseli.
- [17] A Kúria a felülvizsgálati kérelmet a Pp. 274. § (1) bekezdése alapján tárgyaláson kívül bírálta el.
Budapest, 2017. március 1.

Dr. Stark Marianna s.k. a tanács elnöke, Szolnokiné dr. Csernay Krisztina s.k. előadó bíró, Sipőczné dr. Tánczos Rita s.k. bíró

A kiadmány hiteléül:

bírószági ügyintéző